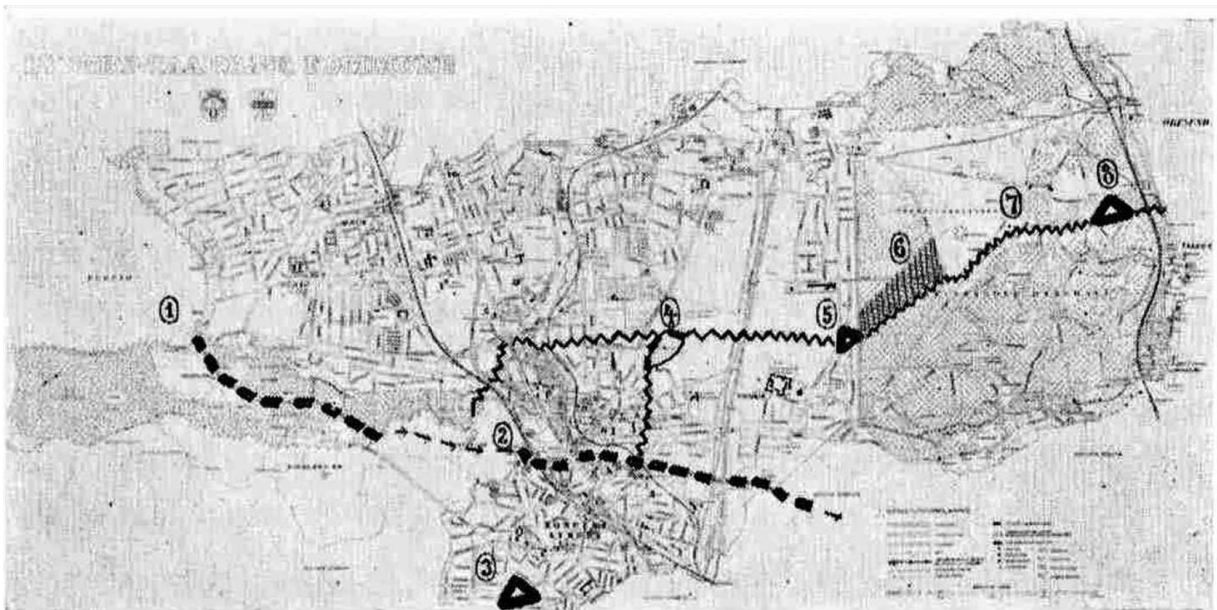

Kgs. Lyngby – en del af Københavns befæstning.

2. Forter og frontafsnit i Lyngby-Taarbæk kommune 1914(15)-1919. 1. Stemmeværket i Frederiksdal. 2. Fæstningskanalens begyndelse i Lyngby Sø. (De kraftigt stiplede linier viser Furesøvandets og Lyngby Søvandets løb ud til Ordrup Mose). 3. Lyngby Fort. 4. Bavnehøjstillingen. 5. Fortunefort. 6. Rydningen i Fortunens Indelukke. (De savtakkede linier viser skyttegravsstillingerne). 7. Hullet i Nordfronten. 8. Taarbæk Fort. (Kortet et vanligt kommune-kort 1962).

Kgs. Lyngby som befæstningsby.

En af del lidt mere ukendte sider af Kgs. Lyngby, og for så vidt en stor del af Lyngby-Taarbæk kommune, er fortiden som befæstningsby og en vigtig del af Københavns befæstning.

Københavns befæstning bestod af en landbefæstning, der skulle beskytte København mod angreb fra landsiden, og en søbefæstning, der skulle beskytte mod landgangsforsøg fra søsiden og hindre fjendtlige skibe i at sejle ind til København.

I perioden 1886 – 1914 blev der i Lyngby-Taarbæk kommune anlagt en række forter, befæstningsanlæg og forsvarsstillinger, som strækker sig fra Furesøen til Øresund.

Københavns befæstning var opdelt i 4 fronter.

- Vestfronten, bestående af en lang sammenhængende vold (Vestvolden) fra Køge Bugt til Utterlev Mose.
- Nordfronten, bestående af en ydre fortrække (bl.a. Lyngbyfortet, Forunfortet og Garderhøjfortet) og en bagvedliggende batterirække samt de lavtliggende oversvømmelsesområder mellem Eremelunden og Øresund.
- Søfronten, bestående af en række søforter, bl.a. Taarbækfortet.
- Sydfronten, der indtil 1. verdenskrig kun bestod af Christianshavns Vold.

Blandt de væsentligste anlæg i Lyngby-Taarbæk kommune kan nævnes Fæstningskanalen, der skulle lede vand fra Furesøen til oversvømmelsesområderne, Lyngbyfortet, Fortunfortet, Dyrehavestillingen og Taarbækfortet.

I 1909 besluttede Rigsdagen at Københavns landsbefæstning skulle nedlægges i 1922.

Lyngbyfortet og Fortunfortet har i en del af den mellemliggende periode været i privat eje, men ejes i dag af Lyngby-Taarbæk kommune. Taarbækfortet har været tildækket siden 1968.

I 1986 blev Københavns befæstning fredet og der har siden været en stigende interesse for at sikre befæstningsanlæggene for eftertiden.

I Lyngby-Taarbæk kommune blev der i 1997 indledt et samarbejde mellem Grundejerforeningen for Fortunen og Omegn og Lyngby-Taarbæk kommune om udarbejdelse af en genopretningsplan for Fortunfortet.

Fæstningskanalens venner er stiftet i 1999.

Lyngbyfortet.

Lyngbyfortet blev opført i årene 1886-92 af foreningen ”Den Frivillige Selvbeskatning til Forsvarets Fremme”, og fungerede indtil 1920. Fortet ejes i dag af Lyngby-Taarbæk kommune.

Fortet indgik i forsvaret af nordfronten og dækkede området mellem Bagsværd fort og Garderhøjfortet.

Fortunfortet.

Fortunfortet blev opført i årene 1891-93 og nedlagt i 1920. Fortet ejes i dag af Lyngby-Taarbæk kommune.

Fortet indgik i forsvaret af nordfronten og skulle beskyde den østlige del af Lundtoftesletten og den vestlige del af Eremitagesletten i Dyrehaven.

Dyrehavestillingerne.

I 1893-95 blev der bygget to batterier og en skanse i områder syd for Eremitagesletten i Dyrehaven i et forsøg på at lukket det såkaldte ”Hullet i nordfronten”. I 1914 blev der bygget en komplet befæstet stilling mellem Fortunfortet og Øresund. Taarbækfortet blev bygget et stykke inde i Dyrehaven for at indgå i stillingens højre fløj og fungerede både som landfort og søfort.

Taarbækfortet

Taarbækfortet blev opført i 1913-16 og nedlagt i 1937. Fortet blev herefter ombygget til minedepot og fungerede indtil 1968, hvor det blev tildækket.

Fortet fungerede både som landfort og søfort. Fortet skulle som landfort dække Eremitagesletten og det nordlige område og som søfort dække kysten nord for Taarbæk mod landgangsforsøg og assistere Middelgrundsfortet med at hindre fjendtlige skibe i at sejle ind til København.

Fæstningskanalen.

Fæstningskanalen blev i 1886-88 gravet fra Furesøen til Eremelunden for, at der kunne ledes vand fra Furesøen til oversvømmelsesområderne mellem Eremelunden og Øresund. Kanalen er bevaret fra Furesøen til Lyngby Sø og fra Lyngby Sø til Lyngby Hovedgade.

Befæstningsdagen.

Befæstningsdagen afholdes hvert år, den sidste søndag i september måned, hvor der planlagt en række spændende arrangementer på nogle af de gamle befæstningsanlæg omkring København.

I år afholdes befæstningsdagen d. 29. september og der er i Lyngby-Taarbæk kommune planlagt følgende arrangementer:

- Lyngbyfortet, kl. 10.00-16.00. Indgang fra Fortunfortvej eller Dyrehavegårdsvej. Åbent hus, omvisning i en del af fortet og udstilling om landbefæstningens nordfront.
- Fortunfortet, kl. 10.00-16.00. Indgang fra Glaciset for enden af Fort Allé. Åbent hus, omvisning i fortet og udstilling om landbefæstningens nordfront.
- Nordre oversvømmelse – vandet der aldrig kom, kl. 13.00-16.00. Mødested: P-Pladsen på Rustenborgvej i Kgs. Lyngby. En cykeltur langs ”oversvømmelsen” mellem Ermelunden og Klampenborg.
- ”Hullet i Nordfronten”, kl. 13.00 – 15.30. Mødested: Klampenborg station. En cykeltur i Dyrehaven langs Københavns landbefæstnings nordfront.
- Garderhøjfortet, kl. 10.00 – 16.00. Garderhøjfort 4 – Indgang fra Jægersborgvej. Åbent hus, omvisning i fortet og udstilling om forsvaret. Der kan købes kaffe, øl, pølser og ostemadder mellem kl. 10.00 og 15.00.

Der kører minibusser mellem Lyngby rådhus og Lyngbyfortet, Fortunfortet samt Garderhøjfortet hele dagen mellem kl. 10.00 og kl. 16.00.

Aktuelt om Lyngbyfortet og Fortunfortet.

Lyngbyfortet.

I 2002 og 2003 foretages en oprydning i fortet, gennemgang og fornyelse af el-installationen samt en generel sikkerhedsmæssig gennemgang af Lyngbyfortet.

Fortunfortet.

I 2002 er foretaget en oprydning i fortet, gennemgang og fornyelse af el-installationen samt en generel sikkerhedsmæssig gennemgang af Fortunfortet.

Kommunen har i 2002 fået bevilget naturgenopretningsmidler fra Københavns Amt til udarbejdelse af en pleje- og renoveringsplan for de grønne arealer ved Fortunfortet og til førstegangsplejen af de grønne arealer. Den første del af arbejderne udføres i efteråret 2002 og omfatter hovedsageligt en kraftig udtynding af bevoksningen på forttoppen, således at fortbygningens konturer igen bliver synlige.